

Luonnontuotealan vuosittainen suur tapahtuma
VALTAKUNNALLISET LUONNONTUOTEPAIVÄT VERKOSSA 18.11.2020

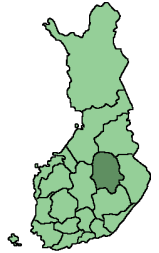

Luonnontuotealan perinteisessä [valtakunnallisessa tapahtumassa](#) tarkasteltiin tänä vuonna **Pohjois-Savon toimintaan tutustumisen lisäksi** erityisesti **luonnontuotteiden terveys- ja hyvinvointihyötyjen tuotteistamista, kestävä ja laadukasta tuotantoketjua sekä laatu ja osaamista alan kasvun tekijöinä**. Tilaisuuden päätteeksi julistettiin alan tunnustuspalkinnot, **Vuoden luontoyritys, Vuoden luonnontuotetoimija ja Kunniakirja**.

Tervetuloa Luonnontuotepäiville ja virtuaalisesti Pohjois-Savoon!

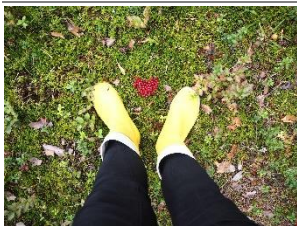
Päivät avasi **Soile Juuti**, ohjelmapäällikkö, **Pohjois-Savon liitosta** kertomalla mm. alueen luonnontuotealan erityispiirteistä.

Heli Tossavainen ja Toini Kumpulainen, Wild Food Savo -hankkeesta nostivat puheenvuorossaan esille Pohjois-Savon Euroopan maukkaimpana maakuntana. Esityksen luonnontuotealan visiosta nousee esille alan yrittäjyys, elintarviketuotanto ja ravitsemuspalvelut, hyvinvointi- ja terveysturkailu, koulutus sekä viljelyn ja metsien monikäytön mahdollisuudet.

Henna Lehikoinen ja Hannaleena Uhlbäck-Ropponen, European Region of Gastronomy Kuopio 2020-2021 ja **Janne Tirri**, keittiömestari, **Kuopion Klubi/Ravintolamestarit** kertoivat Kuopion menestyksestä European Region of Gastronomy alueena. Juhlavuoden kantavana teemana on ruoan kerääminen luonnosta – ja luonnontuotteet kasvukausittain. Myös joukkorokailun kehittäminen nousi esille. [Taste Savon video](#) herättikin yleisössä ihastusta. Pohjois-Savon osuuden päätti yrittäjä **Kirsi Tikkanen** [Willimaku](#), **Iltalypsy Oy:n** yritystarinalla.

Luonnontuotteiden terveys- ja hyvinvointihyötyjen tuotteistaminen

Riitta Ryyti, laatu- ja vastuullisuuspäällikkö, **Kiantama Oy** esitteli kokeellisen tutkimuksen tuloksia puolukan edullisista vaikutuksista rasvaisen ravinnon aiheuttamiin aineenvaihdunnan muutoksiin ja matala-asteiseen tulehdukseen. Tutkimus tehtiin yhteistyössä Kiantama Oy:n, Tampereen yliopiston, Tampereen yliopistollisen sairaalan ja Luonnonvarakeskuksen tutkijoiden kanssa. Tutkijat selvittivät puolukan vaikutuksia runsasrasvaisen ravinnon aiheuttamiin metabolisiin muutoksiin ja matala-asteiseen tulehdukseen sekä maksan geeniekspressioprofiiliin hiirillä. Tuloksissa puolukka esti runsasrasvaisen dieetin aiheuttaman verensokeri- ja insuliinitason nousua sekä kolesterolitason että tulehdustekijä SAA:n (ns. akuutin faasin proteiinin) tason nousua, ja maksan painon nousua. Tämän tutkimustuloksen valossa puolukalla on terveyttä edistävää potentiaalia ehkäistä lihavuuteen liittyvää matala-asteista tulehdusta sekä liitännäissairauksien, kuten rasvamaksan, kehittymistä.

Jenni Lappi ja **Johanna Kantala Ruokalaaksosta** avasivat kuulijoille kuluttaja- ja tiedelähtöistä tutkimusta tuotemarkkinoinnin tukemisessa. He nostivat esille, että luonnontuotteet ovat trendikkäitä. Onnistunut hyvinvointi- ja terveyshyötyjen hyödyntäminen tuotemarkkinoinnissa vaatii tietoa ja osaamista. Oleellista on, että olemassa olevaa tietoa hyödynnetään mahdollisimman kattavasti, mutta kuitenkin siten, että jaettu tieto on oleellista ja oikeaa. Markkinoinnissa tulee huomioida myös lainsäädäntö. Terveysturkailun markkinointi puhutti myös yleisöä. Esityksestä nousi esille, että luonnontuotteilla ei ole EU:ssa hyväksytyjä terveysväitteitä, mikä tuottaa haasteita alan markkinointiin.

Johanna Kekäläinen, tuotekehittäjä **SacoGrow Oy**:stä esitteli yrityksen laaja-alaisia elintarvikekehityspalveluja ja vei katsojat virtuaalisesti yrityksen tuotekehitystiloihin 360° kuvaesittelyn avulla. Esitys toi hyvin esille, millaisissa tiloissa luonnontuotteisiin liittyvää kehittämistyötä on mahdollista tehdä.

Osuuden päätti **Olvi Oyj:n** markkinointijohtaja **Olli Heikkilä**, joka toi esille sekä kuluttajan että kaupan ja ketjuliikkeiden merkityksen tuotekehittäjässä. Kaikkien osa-alueiden tulee toimia, jotta tuote lopulta päätyy markkinoille ja kuluttajien saataville. Maku, pakkaus, ja tarinallistaminen ovat tärkeässä roolissa myös luonnonraaka-aineita käytettäessä. Lisäksi terveys- ja hyvinvointiväittämät ovat haaste, saatavuuden, hinnan ja tuotantoon liittyvien tekijöiden, kuten tasalaatuisuuden ohella.

Luonnontuotteiden kestävä ja laadukas tuotantoketju

Marko Ämmälä Suomen metsäkeskuksesta avasi kuusenkerkän keruun käytänteitä ja kannattavuutta. Ämmälän mukaan kuusenkerkkä on kerättävistä luonnontuoteraaka-aineista eniten kiinnostusta herättävä. Keruuseen tulee olla maanomistajan lupa, ja sen tulee olla kestävä ja noudattaa hyviä toimintatapoja. Sekä kerääjä että metsänomistajan voi

ansaita myymällä tai vuokraamalla keruuoikeuksia. Ämmälä kertoi, että metsänomistaja voi saada tuloa n. 0,5 - 1,0 €/kerkkäkilo. Keruupalkkio kerääjälle on noin 5 - 8 €/kg. Kerkkiä voidaan kerätä myös yläilmoista henkilönostimien avulla. Tuolloin laitteen mahdollinen vuokrahintaa on syytä ottaa huomioon keruuansioita arvioitaessa.

Tuula Jyske ja **Susan Kunnas Luonnonvarakeskuksesta** toivat esille kuusenkerkkien laadunhallinnan arvoketjua, erityisesti tuotanto- ja kuivausprosessien ja kuluttajamieltyksien näkökulmasta. Heidän mukaansa kuusenkerkkien potentiaali odottaa tekijäänsä. Kerkkien käsittelymenetelmillä on myös väliä. Esimerkiksi C-vitamiinipitoisuus vaihtelee, jos kerkät on kuivurikuivattu, kylmäkuivattu tai tuorepakastettu. Eniten C-vitamiini säilyi kylmäkuivattuna. Pakkaskuivaus säilyttääkin parhaiten tutki-
tuista menetelmistä kuusenkerkkien laadun ja antioksidatiivisuuskapasiteetin.

Jaana Väisänen, Oulun ammattikorkeakoulu sekä **Antti Takalo** ja **Eveliina Ilosaari, Centria-ammattikorkeakoulu**, MoreNPBiz-hankkeesta esittelivät seminaariyleisölle kokemuksia yrittäjien kuivauslaitteiden optimoinnista ja hukkaenergian hyödyntämisestä kuivauksessa. Samalla kuultiin esimerkkejä kuivauksen vaikutuksesta laatuun. Vinkkinä kuivaamista suunnittelevalle he esittelivät leipomolaatikkokuivurin. Energiategohkuus on myös syytä ottaa huomioon. Tehokkuus tuotteen kuivauksessa mahdollistaa suuremman voittomarginaalin lopputuotteesta. Lisäksi energiategohkuutta voidaan käyttää imagon luomisessa tai parantamisessa.

Luonnontuotealalle kasvua osaamista kehittämällä

Juha Rutanen Suomen luontoyrittäjyysverkostosta avasi luonnonraaka-aineiden kerääjien koulutuksen ja nimikkeiden historiaa. Alan viralliset ammattinimikkeet ovat nykyisin luonnonvaratuottaja, luonnontuotejalostaja, luonnontuoteneuvoja ja luonnontuotekehittäjä. Rutanen esitteli myös keruuvakan, josta yhdistys aikoo tehdä suuremman tilauksen, jos kiinnostuneita löytyy tarpeeksi.

Rutanen jatkoi **Helsingin yliopiston Ruralia-instituutin** toteuttaman Kasvavaa liiketoimintaa luonnontuotteista -hankkeen puitteissa kertoen valtakunnallisen kerääjä.fi-rekisterin toiminnoista ja ominaisuuksista. Rekisterin tavoitteena on korvata kerääjäkorttien paperiset versiot sekä sujuvoittaa alan raaka-aineketjujen toimintaa. Kerääjärekisteristä tieto löytyy yhdestä paikasta palvelun sekä kerääjiä, kouluttajia että raaka-aineiden vastaanottajia ja ostajia.

Luonnontuotealan tunnustuspalkintojen julkistaminen

Päivän kruunasi luonnontuotealan tunnustuspalkintojen julkistaminen **Suomen luontoyrittäjyysverkoston** varapuheenjohtaja **Mirka Olinin** toimesta. **Vuoden luontoyrittäjä 2020** on **LehtoPeat Oy**, jonka valitsijaraati kertoi olevan luontoyrittäjyyden edelläkävijä, joka on ansiokkaasti ja innovatiivisesti kehittänyt hoitoturvealaa sekä alan tuotteita ja palveluja. Yritys on jopa laajentanut toimintaansa kuluvan vuoden paikana, mikä on hieno saavutus olemassa olevassa poikkeustilanteessa.

Vuoden luonnontuotetoimija 2020 on **Suomen metsäkeskus**, joka on raadin perusteluissa toiminut ansiokkaasti luonnontuotealan edistämiseksi. Metsäkeskuksen hankkeet ja henkilöstö ovat tulleet vauhdilla mukaan luonnontuotealan kehittämistyöhön niin aluetasolla kuin valtakunnallisesti.

Kunniakirja annettiin tänä vuonna **Saska Tuomasjukalle, Lapin Maria Oy**. Valitsijaraadin perustelee valintaansa, että Tuomasjukka on kotimaisten luonnontuotteiden esilletuoja ja menestyksekkäs tuotekehittäjä.

Lisätietoa [tunnustuspalkinnoista](#) henkilöhaastatteluiden kera ja [mediakuvia](#).

Vuoden 2020 Luonnontuotepäivät järjesti Suomen luontoyrittäjyysverkosto ry yhteistyössä Arktiset Aromit ry:n, Savonia-ammattikorkeakoulu oy:n, Ylä-Savon ammattiopiston ja Kehitysyhtiö SavoGrow Oy:n kanssa. Lisäksi hankkeina järjestämiseen osallistuvat Ruokasektorin koordinaatiohanke, Kasvavaa liiketoimintaa luonnontuotteista, Wild Food Savo -hanke, Ruokalaakso sekä European Region of Gastronomy Kuopio 2020-2021. www.aitoluonto.fi/luonnontuotepaivat.fi

LISÄTIETOJA

Suomen luontoyrittäjyys-
verkosto ry
Juha Rutanen
juha.rutanen@helsinki.fi
040-5737 568

Lisätietoa luontoyrittäjyydestä ja yhdistyksestä aitoluonto.fi

Vuoden luontoyritys

Vuoden luontoyritys tunnustuksella palkitaan vuosittain luontoyritys, joka on toiminut alalla ansiokkaasti ja/tai toiminnallaan nostanut luontoalan yrittäjyyttä tuotteineen tai palveluineen merkittävästi esille. Valinnan tekee Suomen luontoyrittäjyysverkosto ry:n hallituksen nimeämä toimikunta. Valitun tulee olla yhdistyksen jäsen. Tunnustuspalkinto jaetaan valtakunnallisilla Luonnontuotepäivillä tai vastaavassa alan yhteisessä, merkittävässä tapahtumassa.

Vuoden luonnontuoteteko/toimija tunnustuksella palkitaan vuosittain henkilö, yritys tai organisaatio, joka on toiminut ansiokkaasti luonnontuotealan edistämiseksi. Henkilö voi olla esimerkiksi alan kehittäjä, kouluttaja, opiskelija, tutkija tai hallinnon edustaja. Valinnan tekee Suomen luontoyrittäjyysverkosto ry:n hallituksen nimeämä toimikunta, johon kutsutaan mukaan Arktiset Aromit ry:n nimeämä edustaja. Ehdokkaita toimikunnalle voi esittää perusteluineen avoimella verkkolomakkeella. Valitun ei tarvitse olla yhdistyksen jäsen. Tunnustuspalkinto jaetaan valtakunnallisilla Luonnontuotepäivillä tai vastaavassa alan yhteisessä, merkittävässä tapahtumassa

Vuoden luonnontuoteteko/toimija

SUOMEN LUONTOYRITTÄJYYSVERKOSTO RY

Suomen luontoyrittäjyysverkosto ry on valtakunnallinen luontoalan yritysten ja toimijoiden yhteistyötä lisäävä järjestö, joka edistää luontoyrittäjyyttä mm. tiedonvälityksen, alan esille nostamisen ja edunvalvonnan keinoin. Vuonna 2001 perustettu yhdistys korostaa alan toimintaedellytyksiä parantavassa toiminnassaan asiakaslähtöistä, ammattimaista ja vastuullista luontoyrittäjyyttä.

Jäseniä verkostossa on tällä hetkellä vähän vajaat 150. Yhdistyksen jäseninä on luontoalan yrityksiä luontoyrittäjyyden eri toimialoilta eri puolilta Suomea. Lisäksi jäseninä on luontoalan toimialajärjestöjä, koulutusorganisaatioita sekä muita alan toimijoita. Kannattajajäseninä on muun muassa alan yritystoimintaa valmistelevia henkilöitä.

LUONTOYRITTÄJYYS – LUONNON ANTIMIIN JA ELÄMYKSIIN PERUSTUVAA VASTUULLISTA YRITTÄJYYTTÄ

Suomen monipuolinen luonto tarjoaa runsaasti mahdollisuuksia luontoon tukeutuvalla yritystoiminnalla. Luontoon liittyvien ja luontoa säästävien tuotteiden ja palveluiden kysyntä onkin lisääntynyt. Tämä luo edellytyksiä luontoon perustuvalla kestävä kehityksen periaatteita noudattavalle yrittäjyydelle. Luontoyrittäjyys koostuu useasta erilaisesta toimialasta, mukana on esimerkiksi elintarvike-, hyvinvointi-, käsityö- ja matkailuyrittäjyyttä. Kaikkien näiden yritysten yhteisenä ja keskeisenä tuotannontekijänä on suomalainen luonto.

Luontokeskeisyys, vastuullisuus, kotimaisuus, paikallisuus ja yksilöllisyys kuvaavat hyvin luontoyrittäjyyttä. Alan toimintaa kehitetään siten, että luonnon lisäksi myös paikallisten ihmisten ja paikallisen kulttuurin näkökulmat otetaan huomioon. Tärkeää on, että merkittävä osa toiminnasta jää hyödyttämään alueen asukkaita.

Luontoyrittäjyys on useimmiten pienyrittäjyyttä, perheen tai yhden henkilön työllistävät yritykset ovat alalle tyypillisiä. Luontoyrittäjyyden kehittymisen myötä alalle on rakentunut myös varsin mittavaa toimintaa. Yrityksen koosta riippumatta tärkeintä on, että luontoon perustuvat palvelut tai tuotteet muodostavat olennaisen osan luontoyrityksen tarjonnasta. Luontoyrittäjät tuovat tuotteillaan ja palveluillaan suomalaisen luonnon esille, uudetkin elämykset koettavaksi ja nautittavaksi!

AITOLUONTO.FI

Suomen luontoyrittäjyysverkosto ry kokoaa yhteen tietoa luonnontuotealan ja luontoyrittäjyyden ajankohtaisuuksista sekä nostaa esille alan toimijoita, koulutusta sekä tutkimusta ja kehittämistä. Yhdistyksen pääasiallinen tiedotuskanava on aitoluonto.fi-sivusto ja uutiskirje, joka on vapaasti tilattavissa osoitteesta www.aitoluonto.fi/uutiskirje